

Nazwa instytucji

Książnica Cieszyńska

Tytuł jednostki/Tytuł publikacji

Odezwa Komitetu Opieki nad Internowanymi i Zwolnionymi
Legionistami wzywająca społeczeństwo do udzielenia pomocy
uwięzionym legionistom

Liczba stron oryginału

4

Liczba plików skanów

5

Liczba plików publikacji

5

Sygnatura/numer zespołu

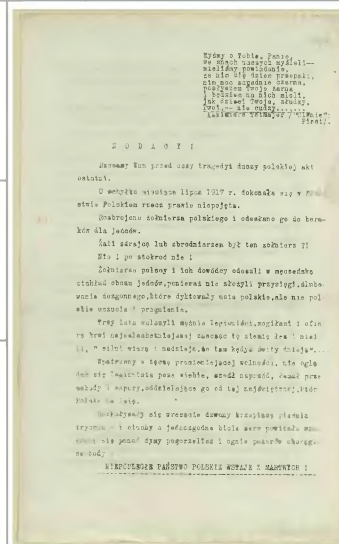
TR 001.041

Data wydania oryginału

1917

Projekt/Sponsor digitalizacji

Dofinansowano ze środków WPR Kultura+

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

NARODOWY
INSTYTUT
AUDIOWIZUALNY

KULTURA+

Digitalizacja

1.41.1
Myśmy o Tobie, Panie,
we snach naszych myśleli---
mieliśmy powiadanie,
że nim się dzień przepali,
nim noc zapadnie czarna,
posłyszem Twoje żarna
i będziem na nich mleli,
jak dzieci Twoje, skudzy,
Twoi,-- nie cudzy.....
Kazimierz Tetmajer / "Cienie":
Piast/.

R O D A C Y !

Rzucamy Wam przed oczy tragedyi duszy polskiej akt ostatni.

U schyłku miesiąca lipca 1917 r. dokonała się w Królestwie Polskiem rzecz prawie niepojęta.

Rozbrojono żołnierza polskiego i odesłano go do baraków dla jeńców.

Żali zdrajcą lub zbrodniarzem był ten żołnierz ?!

Nie ! po stokroć nie !

Żołnierze polscy i ich dowódcy odeszli w męczeńską otchłań obozu jeńców, ponieważ nie złożyli przysięgi, ślubowania dozgonnego, które dyktowały usta polskie, ale nie polskie uczucia i pragnienia.

Trzy lata walczyli mężnie legioniści, mogliżami i ofiarą krwi najszlachetniejszej znacząc tę ziemię żez i niedoli, "silni wiarą i nadzieją, że tam kędyś świty dniają"....

Wpatrzony w tęczę promieniejącej wolności, nie oglądając się legionista poza siebie, szedł naprzód, łamał przeszkody i zapory, oddzielając go od tej najświętszej, którą Polska na imię.

Rozkołysały się wreszcie dzwony krzepiącą pieśnią tryumfu - i otuchy a jednozgodne bicie serc powitało wznowszącą się ponad dymy pogorzeliisk i ognie pożarów chorągiew swobody :

NIEPODLEGŁE PAŃSTWO POLSKIE WSTAJE Z MARTWYCH !

Fundamentem stał mu się mur żywy bohaterskiej młodzieży legionowej, co w szarym żołnierskim mundurze poszła w bój, szukając drogi ku wolnej Ojczyźnie.

Garstka ich jeno, -- narodowi rozszarpanemu na ćwierci nie danem było stanąć społem przy swoich sztandarach, bowiem cnotą męstwa polskiego szafowali hojnie inai, a nie wola rządu powołanego z woli społeczeństwa.

Po pamiętnych dniach listopada 1916 r. przyszły długie bezkresne miesiące wyczekiwania, czy słowo ciałem się stanie, czy obietnice przybiorą realne kształty rzeczywistości.

I znowu goryczą zawodu nakarmiono żołnierza polskiego.

Kazano mu przysięgać obcej władzy wojskowej, chciano go uniesamowolnić, wprządz w jarzmo pracy dla cudzych spichlerzy.

Żołnierz polski nie ugiął się !

Nie złożył przysięgi, która polską nie była i za to spotkała go kara, wymierzona podstępnie wbrew zapowiedzi c. i k. Komendy Legionów i Tymczasowej Rady Stanu - o uwalnianiu niezaprzysiężonych z wojska.

Sześć tysięcy żołnierza zamknięto w otoczonym zasiekami z drutu obozie jeńców w Szczypiornie, dwustu oficerów odesłano do obozu w Benjaminowie pod Zegrzem, Wodza ukochanego wywieziono potajemnie w granice państwa niemieckiego, zaś setkom ich rodzin odjęto wszelkie środki do życia, wstrzymując wypłatę poborów i zasiłków rodzinnych.

Za tułaczkę trzechletnią, dzielność i blizny ofiarowa no im w nagrodę - więzienie, a rodziny ich zepchnięto w skrajną nędzę.

" Stosunki w Szczypiornie i Benjaminowie to ohyda, okrywająca hańbą cały Naród " - oto bolesna skarga zanie siona przez więzionych arcybiskupowi warszawskiemu Kakowskiemu.

Głód, dyzenterya i gruźlica szarpią szeregi naszej najlepszej młodzieży, śmierć zbiera znów obfite żniwo w szeregach tych, co poszli walczyć o wolność, całość i niepodległość Ojczyzny.

Kiedy przez szkielety rozwalonych ulic Kalisza przeprowadzano oddziały Nieugiętych, otwarły się domy i serca mieszkańców nieszczęsnego grodu. Ci, co tak wiele przecierpieli czasu wojny, umieli ocenić tragedję żołnierza polskiego i w cierniowy wieniec, okalający dziś jego skroń, wpletli przecudny kwiat polskiej bratniej gościnności. Pospieszono Legionistom z pomocą doraźną, którą potem poparło całe Królestwo Polskie.

Ale pomoc ta nie może ani w części złagodzić nędzy w jakiej znaleźli się więźniowie Szczypiórna i Benjaminowa.

Jak najrychlejszy ratunek młodzieży legionowej i ich rodzin jest sprawą sumienia narodowego.

Nie możemy pozwolić, by marnie ginęły zastępy, które bohaterstwem swem wyrębywały swobodę dla Ojczyzny !

Ocalmy ich, wyrwijmy z dantejskiego piekła zarazy i głodu !

Na Galicyi, która pierwsza wysłała w znojny, lecz zaszczytny bój zbrojne zastępy Legionów cięży obowiązek przyłączenia się do tej akcji, rozwinięcia jej, zadokumentowania łączności i zjednoczenia z rodakami przedzielonymi od nas łańcuchem wojennych kordonów. W tym celu zawiązał się w Krakowie komitet ludzi dobrej woli, obejmujący przedstawicieli wszystkich warstw narodu bez względu na przynależność partyjną.

Podpisany Komitet ufny, że słowa niniejsze spowodują także w tej dzielnicy żywiołową akcyę niesienia pomocy Legionistom ze Szczypiórna i Benjaminowa, zwraca się do społeczeństwa z prośbą o jak najgorętsze, najwydatniejsze i jak

najszybsze poparcie jego inicjatywy. Niechaj w całym kraju, po miastach i miasteczkach powstaną komitety pomocy dla internowanych i ich rodzin, niechaj żołnierz nasz wie, że posiada jedynego tylko, ale oddanego mu szczerze sprzymierzeńca : Naród polski we wszystkich dzielnicach rozdartej Macierzy.

Wszelkie ofiary należy składać na listy specjalne, wydane przez komitet oraz na ręce redakcyi polskich pism peryodycznych.

KOMITET OPIEKI

NAD INTERNOWANYMI I ZWOLNIONYMI LEGIONISTAMI.

Hipolit Śliwiński

Przewodniczący.

Emil Bobrowski, Maryan Dąbrowski, Edward Śmigły-Rydz, w

Włodzimierz Tetmajer

Zastępcy przewodniczącego.

Dr. Jan Boguszcwski, Józef Rączkowski, Helena Radlińska,

Witold Sokołowski

Sekretarze.

Alfons Lewenberg, August Porębski

Skarbnicy.

Dr. M. Balsigerowa, Dr. J. Bardel, Dr. H. Bauerowa, J. Bojko,

K. Buszczyński, I. Daszyński, H. Diamand, Wł. Długosz, Dr. K.

Dłuski, Dr. St. Dwernicki, M. Fabrycowa, Dr. St. Goliński,

Dr. J. Grzybowski, C. Gumplowiczowa, J. Jachowicz, M. Jastrzęb-

ski, Dr. E. Kiernik, J. Moraczewski, Z. Moraczewska, J. Mościcki,

M. hr. Mycielski, St. Nowak, Dr. Offmański, H. Pawlewska,

M. Piłsudska, Dr. J. Ptaśnik, B. Roja, A. K. Róg, W. Siemaszkowa,

Z. Słuszkiewicz, Staszewski, M. Szydłowski, T. Szydłowski,

Z. Szydłowska, Wł. Szajnok, Dr. Tertil, J. Tomicka, J. Tomicki,

Dr. T. Wałek, W. Witos, K. Wójcicki, Dr. E. Wróblewska, B. Wysłouch.
